

Ligeti György: Gyűjtős

Iskola, demokrácia, civilizáció

Gyűjtős. Így hívja az egyik város gimnáziumának diáknyelve az iskola házirendjét. Ez mindennél többet elárul napjaink középiskoláinak, diákjainak a jogról, törvényről, szerződésről való gondolkodásáról, ezen keresztül az iskolában zajló értékátadási folyamatokról.

Ez a könyv néhány, a mai magyar közoktatásban zajló folyamatot kíván bemutatni. A szerző az elmúlt évek során több országos szociológiai kutatást vezetett, melyek az iskolai értékátadási folyamatokat, a jogok és a kötelességek világát, erkölcs és ismeret kapcsolatát, a diákok és tanáraik előítéleteit, valamint az iskolai esélyegyenlőség helyzetét tárták fel. Ligeti úgy teszi vizsgálat tárgyává azt a társadalmi szövedéket, amelyben az iskola intézménye is található, hogy közben nem keres ellenséget, nem kísérel meg ujjal mutogatni egyetlen szereplőre sem, így például a pedagógusokra vagy a hátrányos helyzetű gyerekek szüleire. Emellett ugyanakkor sikraszáll a demokratikus iskolarendszer létrejöttéért.

A könyv szerzőjének célja – más munkáihoz hasonlóan – az ismeretterjesztés. A szöveg fontos témát tárgyaló, több tudományterület fogalmi rendszerét és módszereit hasznosító empirikus kutatásokra épülő munka, ám legfőbb erénye az, hogy közérthető. Mindenkinek szól.

Kiadja az Új Mandátum Könyvkiadó

Megrendelhető a Kiadónál
(1145 Budapest, Torontál u. 24. Tel.: 363-0022) vagy a
Kurt Lewin Alapítványnál (1149 Budapest, Kövér Lajos u. 40.
Tel.: 422-1216 E-mail: kla@szochalo.hu)

Ligeti György évek óta aktív kutatója a könyv témájául szolgáló demokratikus iskolai szocializációnak. Írása számos ismerettel gazdagítja az értékátadási folyamatokra vonatkozó tudásunkat. A szerző ritka érdeme, hogy igyekszik egyensúlyt teremteni a téma helyi és széles társadalmi értelmezési szintje között, hidat építeni a társadalomtudományok által termelt tudás és a hétköznapi gyakorlata között. Fontos ismeretterjesztő munkát vesz kezébe az olvasó, amikor Ligeti György *Gyűjtős* című könyvét lapozza.

Ferge Zsuzsa

INFORMÁCIÓK

Amikor sok ember tölt el sok időt egymás társaságában, a konfliktusok kialakulása természetesnek tekinthető. Nincs ez másként a magyar iskolákban sem. Az iskolai élet azonban akkor demokratikus, ha a szereplők mindegyike – tanár, diák és szülő – méltósággal vehet részt benne. Az oktatás-nevelés során naponta számos döntés születik, és nem mindig könnyű megtalálni a célszerű, de egyben jogszerű megoldásokat. Ha nem is keressük azokat, az már nagyobb baj. A konfliktusok kulturált feloldása, az ehhez szükséges eljárások kialakítása azonban lehetővé teszi, hogy az érintettek méltósággal éljenek közösségükben. A vitás helyzetek rendezése, megelőzése azonban csak akkor lehetséges, ha az oktatás szereplői rendelkeznek azokkal az információkkal, amelyek a döntések meghozatalához szükségesek. Így lehetnek egyenrangú részesei egy demokratikus tanulási folyamatnak, amelyben meghatározó szerepe van a jogi kultúrának. Méltósággal rendelkező emberek sok helyen képesek lesznek létrehozni az „együttműködés iskoláját”... Ehhez nyújt segítséget és lesz rövid időn belül ajánlott irodalom Ligeti György könyve.

Aáry-Tamás Lajos

